

Fylkestingsprogrammet

2007 - 2011

Med hjarte for heile Rogaland

Program 2007-2011

Grunnsyn

Senterpartiet vil at Norge skal bygge sin framtid på vår nasjonale arv og vårt demokratiske styresett, på de kristne grunnverdiene og humanistiske verdier i pakt med disse. Vi vil holde fast ved statskirkeordningen.

Målet for vår politikk er å skape et fellesskap av frie, selvstendige mennesker, der den private eiendomsretten står sentralt.

Rettferdighet, trygghet og likeverdighet er bærende prinsipper. Rammen om den personlige friheten er ansvaret og de pliktene den enkelte har som medlem av et fellesskap.

Våre rike naturressurser må forvaltes med respekt og på en bærekraftig måte.

Senterpartiet erkjenner at by og land er avhengige av hverandre og må samarbeide om videre utvikling av hele fylket.

Gjennom vår politikk vil vi styre i stort og gi frihet i smått.

Utfordringer og mål for perioden.

Utviklingstrekk

Befolkningens kunnskap, innsikt, skaperevne og kompetanse, sammen med våre naturressurser er grunnlaget for sysselsetting og verdiskaping.

Rogaland har en ung befolkning og en forventet stor folketilvekst i årene som kommer. Vi har et ekspansivt næringsliv med høy kompetanse av stor betydning både for fylket og for landet. Det er viktig å føre en politikk som tar vare på og samtidig videreutvikler den posisjon Rogaland har.

Samtidig har vi store regionale utfordringer. Sentraliseringen i fylket har vært stor gjennom mange år og er økende. Selv om folketallet har økt stekt gjennom flere tiår, er det bare Jæren som har hatt en relativ økning i folketallet. Dalane og særlig Ryfylke har hatt en betydelig tilbakegang i relativ andel av befolkningen.

Oppgaver og tiltak

Senterpartiet vil ta hele Rogaland i bruk.

- Det er nødvendig for å utnytte ressursene i hele fylket.
- Det er nødvendig for å dempe kostnadene ved økt sentralisering.
- Det er nødvendig for å nå våre næringspolitiske mål.
- Det er nødvendig for å ivareta natur, miljø og kulturlandskap.

Å ta hele Rogaland i bruk, forutsetter en kvalitetsmessig god og funksjonell offentlig infrastruktur – alt fra helse-, omsorgs- og utdanningsinstitusjoner til kultur og veier, kollektivtransport og elektroniske kommunikasjonssystemer.

Senterpartiet ser det som overordnet viktig å få realisert de prosjekter som er lagt til grunn i transportplaner for alle deler av fylket.

Rogaland er inne i en periode med sterk økning i antall elever i videregående skole. Dette krever betydelige investeringer i nye skolebygg og opprusting av eksisterende.

For Senterpartiet er det avgjørende å kunne tilby våre ungdommer den beste utdanning i gode funksjonelle skolebygg. Det må bli mer fleksibilitet i utdanningen. Det er nødvendig om både næringslivet og offentlig sektor skal få tilstrekkelig tilgang på kompetent arbeidskraft. Det er et mål å sikre at Rogaland fortsatt skal være landets ledende fagopplæringsfylke.

Kultur har sin egenverdi, men er også viktig som grunnlag for å skape lokal identitet og tilhørighet. Lokal kultur er viktig for samfunnets konkurransekraft. Tilgang til et variert kulturtilbud er av stor betydning for valg av bosted og dermed også et sentralt tiltak for utvikling av lokalt næringsliv.

Frivillige lag og organisasjoner representerer en uvurderlig kulturfaktor i samfunnslivet, spesielt overfor barn og unge. Senterpartiet vil støtte opp om lokal/regional kultur og frivillige lag og organisasjoner.

Folkestyre og deltakelse

Senterpartiets politikk bygger på desentralisering av ansvar og myndighet. Nærhet og oversikt gir bedre forutsetninger for et aktivt folkestyre og bedre og mer effektiv bruk av tilgjengelige ressurser. Vedtak må fattes på lavest mulig effektive nivå, og nærmest mulig dem vedtaket angår. Oppgaver som krever utøvelse av skjønn, skal legges til folkevalgte organ. Vi vil ha mer folkestyre og mindre embetsmakt.

Senterpartiet vil derfor arbeide aktivt for at gjennomføringen av forvaltningsreformen skal sikre og styrke det lokale og regionale folkestyret gjennom overføring av statlige oppgaver. Samtidig må det regionale nivå settes i stand til å kunne håndtere større velferdsoppgaver i årene som kommer. En slik politikk er nødvendig for å skape en mer effektiv forvaltning og samtidig forhindre en gjennomføring av en såkalt to-nivå modell. En slik modell vil innebære en dramatisk endring av dagens kommunegrenser, mindre aktivt deltakende folkestyre og økt makt til statlig byråkrati.

Som et ledd i en videreutvikling av et aktivt deltakende folkestyre vil Senterpartiet på lokalt og regionalt nivå, og i tråd med partiets Stortingsvalg-program, bidra til at fylkesmannsembetet kan avvikles og erstattes med et regionalt uavhengig statlig organ for legalitetskontroll og tilsyn med lokalforvaltningen.

Arbeid og næringsliv

Rogaland er et av landets viktigste industrifylker. Vårt næringsliv skal kjennetegnes av høgt teknologisk nivå, evne til nyskaping og innovasjon, lokalt eierskap, kultur for entreprenørskap og konkurransekraft nasjonalt og internasjonalt.

Rogaland er **energifylket** og er sentrum for norsk olje- og gassvirksomhet.

Senterpartiet vil bidra til at denne posisjonen ivaretas og forsterkes. Det er viktig for Rogaland. Det er viktig for landet. Samtidig er det viktig at arbeidet med rensing av disse energikildene og forskning og utvikling av alternative energikilder styrkes.

Statoil har sin forretningsadresse og sitt hovedkontor i Stavanger. Vi vil arbeide bevisst for at dette skal være situasjonen også i framtida.

Rogaland er **landbruks- og matfylket**. Det skal vi også være i framtida. Det vil kreve politisk bevissthet bl. a. i form av vern om natur- og produksjonsgrunnlag. Hensynet til utvikling av disse næringsområdene må ivaretas ved utvikling av utdanningstilbud, samferdsel, kultur, miljø og arealplanlegging.

Miljø

Det er viktig at vi tar hensyn til miljøet og naturressursene i alle aktiviteter. De største miljøproblemene er globale, og det er derfor viktig med internasjonale avtaler. Samtidig kan en si at all forurensning foregår lokalt. Det er altså summen av all lokal forurensning som fører til de globale miljøproblemene. Senterpartiet vil derfor bygge sin politikk på dette området etter prinsippet: *Tenke globalt, handle lokalt*. Dette innebærer blant annet at vi må satse på jordvern og kortreist mat.

Senterpartiet ønsker en bærekraftig forvaltning av naturressursene våre. Med det mener vi at "bærekraftige aktiviteter" skal kunne gå føre seg i all framtid uten at det påvirker den økologiske balansen i naturen.

Der er behov for å satsa på fornybare energikilder og i tillegg å utnytte energien bedre framfor å øke bruken.

Det er viktig at det private næringslivet og det offentlige samarbeider om miljøarbeidet. Markedet stiller etter hvert strengere miljøkrav, og dette må virksomhetene ta hensyn til. Det må settes krav til miljøhensyn på flere og nyere måter.

Næringsutvikling og arbeidsplasser:

Senterpartiet i Rogaland vil legge vekt på følgende hovedområder for utvikling av næringslivet i fylket:

- Energifylket Rogaland
- Maritime næringer
- Matfylket Rogaland
- Reiseliv
- Kulturbasert næringsutvikling
- Entreprenørskap og nyskaping

Senterpartiet vil arbeide for:

- Bedre samferdsel og veistandard som en viktig forutsetninger for næringsutvikling
- å bedre dekningsgraden for elektroniske kommunikasjonssystemer i hele fylket
- Arbeide for å etablere et regionalt fond til ung tiltakslyst

Matfylket Rogaland

Senterpartiet vil:

- gi landbruksnæringa og landbruksmiljøa utviklingsmuligheter, vilkår og trygghet for framtida
- at det fortsatt må gis muligheter til å satse på økologisk landbruk
- støtte den gode innsatsen som allerede er satt i gang i fagmiljøet blant kokker, restauranter og landbruk støtte arbeidet med gards- og lokale spesialproduksjoner
- styrke jordvernet ved å ha en restriktiv holdning til omdisponering av matjord
- ta vare på grunneiers rettigheter når det gjelder verdisetting av jordbruksjord
- styrke gründer og nyskapingsmiljøene
- nøye vurdere behovet for vern av naturområder der dette kommer i konflikt med næringsutvikling
- styrke NVH Høyland som forsknings- og undervisningsinstitusjon i matfylket Rogaland

Samferdsel

Det legges til grunn at følgende prosjekter oppstartes/ferdigstilles i kommende periode:

T-forbindelsen, Ryfylke fastlandsforbindelse (Ryfylkepakke inkl. strekningsvise tiltak rv 13), dobbeltspor jernbane/bybane, Gandsfjord bru, samt strekningsvise tiltak på E134, E 39 ,R47 og R44.

Senterpartiet vil arbeide for

- å videreføre ordningen med ungdomskortet og "Hjem for en 50-lapp"
- ferdigstille dobbeltspor på jernbanen mellom Stavanger og Sandnes
- forsøk med gratis tilbringerbusser frå jernbane/ferjeterminal til/frå Forusområdet
- at det bygges ut kollektivfelt mellom Sandnes og Stavanger
- å starte opp arbeidet med bybane i Stavanger
- dobbeltsporet blir videreført sør over frå Sandnes
- opprusting av jernbanen gjennom Drangsdalen
- sanering av alle planoverganger
- å støtte en utredning av Høgfartsbanen
- at Rogfast kan realiserast
- at Ryfylke sin fastlandsforbindelse (Ryfylkepakken) skal ha byggestart i denne perioden
- bru over Gandsfjorden
- at Rogaland skal få en større del av investeringsmidler til vedlikehold og rassikring
- en ny opptrappingsplan på bedre vedlikehold og investering av eksisterende veier og baner
- å utrede ringvei i Haugesund
- økt frekvens og kapasitet på kollektivtilbudet
- å sikre tilfredstillende mobildekning, bredband og digitalt bakkenett til alle

- å sikre tilstrekkelig ressurser for utvikling av E134 , E39 og riksvegnettet

Helse

Senterpartiet vil arbeide for at helseforetakene igjen må bli underlagt regional folkevalgt styring.

Vi vil være en pådriver for gjennomføring for Handlingsplan for folkehelse

Senterpartiet vil arbeide for:

- videreutvikle sykehustilbudet til innbyggerne i vårt fylke. Dette tilbudet skal gjelde også for de som bor i mindre sentrale strøk.
- å videreutvikle tjenestetilbudene innenfor spesialisthelsetjenesten i Sauda og Eigersund
- At tjenestetilbudet innen barne- og familietjenester, psykiatri og rusvern samordnes og styrkes
- at psykiatritilbudet til barn og unge prioriteres høy
- å opprettholde et kvalitativt godt og desentralisert tannhelsetilbud.
- å sette fokus på at et ledd i forebyggende helsevern er ytterligere styrking av frivillighets og nærmiljø sentraler og det øvrige frivillige organisasjonsarbeidet rundt om i kommunene.
- bidra til å bygge helhetlige modeller for den enkelte i møte med helsetjenesten
- arbeide for en bedre samordning innenfor de ulike ansvarsområdene

Utdanning

Senterpartiet vil at alle, uavhengig av sosial bakgrunn, personlige forutsetninger, bosted og økonomisk evne, skal ha likeverdig mulighet til utdanning. Dette krever stor fleksibilitet og endringsvilje av de videregående skolene og fagopplæringen.

Senterpartiet vil arbeide for:

- å tilby mest mulig varierte fag- og linjetilbud på alle videregående skoler
- å sikre en desentralisert skolestruktur og fagtilbud ved å gi de mindre skolene i distriktene stor frihet til selv å sette sammen et mest mulig variert og godt søkte fag- og linjetilbud.
- å stimulere til at det bygges ut nettbaserte undervisningsløsninger og fleksible læringsformer som elektroniske klasserom og samarbeid med lokalt næringsliv om opplæringen.
- å sikre Vinterlandbruksskolene i fylket økonomiske rammevilkår
- at flest mulig av søkerne får førstevalget sitt oppfylt
- å gi elever med ulike læreversker bedre tilgang til alternative opplæringsformer
- å sette fokus på rekruttering av lærere til videregående opplæring
- å medvirke til behovsstyrt utbygging av nye skoler/opprustning av eksisterende. Nye videregående skoler skal ikke baseres på "storskolekonseptet".

- at det holdes fokus på entreprenørskap i de videregående skolene
- å utvikle et eget program for kvalitetsutvikling.
- gratis læremidler og stipend til PC kjøp
- å sikre at det blir gode og sunne kantiner på alle videregående skoler
- videreutvikle desentralisert voksenopplæring og høyskoletilbud

Miljø

Senterpartiet vil arbeide for:

- forskning innen alternativ energi må økes drastisk både ved at det offentlige satser mer og ved at en "presser" energiselskapa til å tenke langsiktig.
- stimulere til ENØK-tiltak.
- økonomiske stimuleringstiltak for bruk av andre energikjelder enn elektrisitet og olje.
- markedsføre klimakutt.no – ansvar til den enkelte forbruker og bedrift.
- å sikre grønne lunger i og rundt store sentra ved bevaring av LNF områder
- å bidra til å utnytte gitte naturressurser
- å sikre lokal sjølråderett innenfor nasjonale retningslinjer
- at det blir utarbeidet bruksplaner innenfor landskapsvernområdene
- å videreutvikle og ta i bruk alternative energikilder som for eksempel bioenergi, vindmøller, bølgekraft, varmepumper og metangass fra avfallsplasser
- at fylkeskommunen går foran med et godt eksempel når det gjelder ENØK-tiltak, kvoter på flyreiser og andre miljøtiltak.
- at kraftressursene i eksisterende, små og gamle kraftverk blir utnyttet bedre
- å stimulere til utbygging av minikraftverk og mikrokraftverk der dette kan gjøres uten store naturinngrep
- gasskraftverk med CO2 rensning
- å ha en rovdyrforvaltning som tar hensyn til næringsinteressene

Kultur

Senterpartiet vil arbeide for:

- å gi frivillige lag og organisasjoner gode arbeidsvilkår
- å stimulere til økt samarbeid mellom frivillige lag og organisasjoner og innvandrersentrene for å bedre integreringen av barn og unge med innvandrerbakgrunn
- å arbeide for at det blir tilrettelagt for gode idrettsaktiviteter og annen kulturvirksomhet blant funksjonshemmede
- å sikre videre utvikling av musene i fylket
- å videreutvikle Tusenårstedet på Avaldsnes
- å viderføre de regionale kulturfestivaler i Ryfylke og Dalane
- å støtte opp om og videreutvikle kulturkort for ungdom
- å sikre regionale aktiviteter i tilknytning til Europeisk kulturhovedstadsprosjektet Stavanger 2008.
- at kulturby 2008 skaper varige kulturverdier i heile fylket
- at film- og teatermiljø og filmproduksjon skal ha gode vilkår i regionen
- støtte opp om arbeidet med den kulturelle skolesekken

